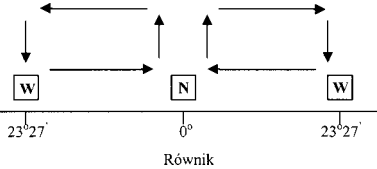

ARKUSZ I MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Pkt	Kryteria zaliczenia
1.	1cm→ 0,3 km <i>lub</i> 1 cm→300 m 1cm→ 0,3 km, 1 mm:30 m	1	Za prawidłowy zapis .....1 pkt
2.	Np.: 90 000 m ² <i>lub</i> 0,09 km ² <i>lub</i> 900a <i>lub</i> 9ha	1	Za prawidłowy wynik z podaną właściwą jednostką powierzchni .....1 pkt
3.	Od lewej 1 – 3 – 2 – 4 – x	0-2	Za właściwe oznaczenie: dwóch, trzech uzupełnień .....1 pkt czterech, pięciu uzupełnień ...2 pkt
4.	Opis skali pionowej co 100 m od 1200 m n.p.m. do 1700 m n.p.m.	1	Za wpisanie wszystkich właściwych wartości .....1 pkt
5.	Wysokość źródła pomiędzy 1320 m n.p.m. a 1330 m n.p.m. Różnica wysokości = od 395 m do 405 m. (1725 m n.p.m. – wysokość bezwzględna źródła)	0-2	Za prawidłowe odczytanie wysokości źródła w m n.p.m.....1 pkt Za podanie prawidłowej różnicy wysokości w m .....1 pkt
6.	a) metoda powierzchniowa lub zasięgów b) metoda sygnaturowa (sygnatur punktowych), c) metoda poziomicowa lub izolinii lub izarytmiczna	0-2	Za: dwie prawidłowo nazwane metody .....1 pkt trzy prawidłowo nazwane metody .....2 pkt
7.	Np.: uwzględni elementy związane z: - widocznością z tego punktu: (najwyższy punkt w terenie, rozległy widok, brak w partiach szczytowych drzew i wysokich krzewów zasłaniających widok itp.) lub - walorami krajobrazu Babiej Góry (malowniczy krajobraz, gołoborza, żleby, urwiska skalne, staw, potoki górskie ...)	0-2	Za prawidłowe podanie: jednej cechy .....1 pkt dwóch cech .....2 pkt
8.	Sokolica Uzasadnienie np.: położona jest najbardziej na wschód; Słońce góruje wcześniej na wschodzie niż na zachodzie	0-2	Za prawidłowe nazwanie szczytu .....1 pkt Za uzasadnienie dla prawidłowo wybranego szczytu .....1 pkt

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Pkt	Kryteria zaliczenia
9.	Poda cechy np.: - w zakresie infrastruktury turystycznej (dobrze rozwinięta baza noclegowa, baza gastronomiczna itp.), - stosunkowo dużo terenów zabudowanych zwłaszcza w części północnej, - obecność drogi głównej w północnej – wschodniej części kwadratu, - duża gęstość zabudowy wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych.	0-2	Za podanie: dwóch cech zagospodarowania terenu ..... 1 pkt trzech cech zagospodarowania terenu ..... 2 pkt
10.	a) lewe okienko – N, prawe – S; Uzasadnienie: np.: widać to z rysunku poziomic, które zbliżają się do siebie w przypadku większej stromizny; po północnej stronie znajdują się osuwiska, b) np.: - budowa geologiczna (tektonika, sposób ułożenia warstw skalnych, zapadanie warstw skalnych na południe), - ekspozycja stoków względem stron świata, - ruchy masowe c) np.: osuwanie, obrywy skalne, powstawanie rozpadlin, odpadanie	0-3	a) Za oznaczenie obu kierunków oraz podanie uzasadnienia .....1 pkt b) Za uwzględnienie jednego z czynników .....1 pkt c) Za podanie przykładu jednego z ruchów masowych .....1 pkt
11.	Np.: Początkowo idziemy w kierunku południowym, drogą asfaltową wzdłuż wsi Zawoja, po drodze mijamy przystanek autobusowy i budynek Ośrodka Edukacji i Dyrekcji BPN, dochodzimy do	0-6	Za uwzględnienie w opisie: jednego rodzaju drogi .....1 pkt więcej rodzajów dróg ..... 2 pkt (główna, asfaltowa, utwardzona, ścieżka)

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Pkt	Kryteria zaliczenia
	<p>granicy BPN, gdzie znajduje się <i>parking, punkt informacji</i> turystycznej i przystanek autobusowy. Od granicy BPN <i>idziemy lasem, drogą utwardzoną do wiaty turystycznej, skąd szlak prowadzi ścieżką, przez Kolistą Polanę</i> do schroniska na Markowych Szczawinach, tu znajduje się <i>muzeum, punkt informacji turystycznej i posterunek GOPR.</i></p>		<p>pokrycia terenu ..... 1 pkt</p> <p>dwu obiektów ..... 1 pkt</p> <p>więcej obiektów ..... 2 pkt</p> <p>kierunku marszu ..... 1 pkt</p>
12.	<p>Np.:</p> <p>a) piesza – szlaki turystyczne, atrakcyjny krajobraz</p> <p>b) narciarska – wyciągi, stoki górskie</p> <p>c) wspinaczkowa – strome ściany skalne, urwiska (uwzględnić również bazę noclegową, obiekty usługowe)</p>	0-3	<p>Za podanie do każdego z rodzajów turystyki przynajmniej jednego przykładu ..... 1 pkt</p>
13.	<p>konsekwencje ekonomiczne np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napływ kapitału, - bogacenie się społeczeństwa, - rozwój bazy gastronomicznej, noclegowej, - usprawnienie komunikacji. <p>konsekwencje społeczne np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwość pracy w turystyce, - wzrost stopy życiowej mieszkańców, - poprawa warunków bytu, - wprowadzenie obcych wzorców kulturowych. <p>konsekwencje przyrodnicze np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmiany krajobrazowe spowodowane wprowadzeniem do środowiska elementów sztucznych (parkingi, hotele), - skażenie środowiska poprzez zwiększoną ilość ścieków komunalnych, śmieci. 	0-3	<p>Za podanie przykładu do każdego typu konsekwencji ..... 1 pkt</p>

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Pkt	Kryteria zaliczenia
14.	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budownictwo zwarte, - gęsta zabudowa - wzdłuż dróg, <p><i>Wyjaśnienie:</i> na takie rozmieszczenie zabudowy wpływ miała rzeźba terenu, występowanie płaskiego dna doliny rzecznej.</p>	0-2	<p>Za uwzględnienie w opisie przynajmniej jednej cechy zabudowy..... 1 pkt</p> <p>Za wyjaśnienie rozmieszczenia zabudowy..... 1 pkt</p>
15.	<p>a) 23°27'N; 0°; 23°27'S lub 23°30'N; 23°30'S</p> <p>b) schemat</p> <p>c) pasat</p> <p>d) suchy lub wilgotny, ciepły, stały</p>	0-4	<p>Za prawidłowe:</p> <p>a) opisanie wartości szerokości geograficznej ..... 1 pkt</p> <p>b) narysowanie na schemacie strzałek i ośrodków ciśnienia ..... 1 pkt</p> <p>c) podanie nazwy wiatru ..... 1 pkt</p> <p>d) podkreślenie trzech cech wiatru ..... 1 pkt</p>
16.	<p>Wypełnienie wiersza w tabeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. równikowy wybitnie wilgotny – las równikowy – kakaowce i liany 2. podrównikowy suchy – sawanna – wysokie trawy i akacje, baobaby 3. umiarkowany chłodny – tajga – świerki i modrzewie 4. subpolarny – tundra – mchy i porosty 	0-4	<p>Za każdy poprawnie wypełniony wiersz ..... 1 pkt</p>
17.	<p>Wypełnienie wiersza w tabeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. umiarkowany morski – D 2. umiarkowany kontynentalny-C 3. zwrotnikowy monsunowy – B 4. zwrotnikowy kontynentalny-A 	0-4	<p>Za każdy poprawnie wypełniony wiersz ..... 1 pkt</p>
18.	a) zlewisko,	0-2	<p>Za wpisanie prawidłowo: nazw dwóch terminów</p>

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Pkt	Kryteria zaliczenia
	b) dorzecze (zlewnia), c) retencja.		geograficznych ..... 1 pkt nazw trzech terminów geograficznych ..... 2 pkt
19.	Cechy łądolodu: a, c, e, Cechy lodowca górskiego: b, d, f, lub Cechy lodowca górskiego: b, c, d, f.	0-2	Za prawidłowe wpisanie cech: łądolodu ..... 1 pkt lodowca górskiego ..... 1 pkt
20.	Np.: - orka wzdłuż stoku/zbocza wzmaga erozję gleby pozbawiając ją najcenniejszych składników, - wypalanie traw przyspiesza erozję i niszczy organizmy żywe spowalniając proces glebotwórczy, - nadmierne nawożenie gleb, - zanieczyszczenia przemysłowe, - nadmierne przesuszenie gleb, - wylesienie, - nadmierne nawilgotnienie gleby	0-2	Za podanie przykładu z wyjaśnieniem ..... 1pkt lub Za podanie dwóch przykładów bez wyjaśnienia ..... 1 pkt
21.	Ograniczenia gospodarki np.: - ograniczenie wyřębu lasu, - zakaz lokalizowania inwestycji szkodliwych dla środowiska, Ograniczenia w ruchu turystycznym np.: - obowiązek poruszania się tylko po znakowanych szlakach turystycznych, - możliwość wejścia na teren niektórych obszarów tylko w towarzystwie przewodnika lub pracownika parku narodowego.	0-2	Za trafny dobór przykładu do podanych ograniczeń .....po 1pkt
22.	Regiony o dużej koncentracji ludności: Jawa – 4.żyzne gleby powulkaniczne, Nizina Chińska – 5.żyzne gleby mady;	0-3	Za dwa poprawnie wypełnione wiersze ..... 1 pkt

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Pkt	Kryteria zaliczenia
	Riwiera Francuska – 6. dogodny klimat śródziemnomorski. Regiony o małej koncentracji ludności: Gobi – 1. wodna, Grenlandia – 3. termiczna, Himalaje – 2. grawitacyjna lub termiczna		
23.	a) – P b) – P c) – P d) – B e) – P f) – B	0-3	Za każde dwie poprawne odpowiedzi 1pkt
24.	Wniosek np.: Saldo migracji w podanych województwach jest odmienne. W mazowieckim saldo migracji wewnętrznych jak i zewnętrznych jest dodatnie, natomiast w województwie śląskim ujemne. Województwo mazowieckie np.: dodatnie saldo migracji jest spowodowane: - stołeczną funkcją Warszawy, - dużym napływem inwestycji zagranicznych, zwłaszcza w handel i usługi, - nagromadzeniem przedsiębiorstw, zakładów przemysłowych i usługowych, placówek edukacyjnych, tworzących duży rynek pracy, dający szersze możliwości zdobycia zatrudnienia, - wysokimi dochodami ludności podnoszącymi atrakcyjność aglomeracji dla imigrantów. Województwo śląskie np.: - ujemne saldo migracyjne	0-5	Za sformułowanie wniosku..... 1pkt Za każdy argument w wyjaśnieniu .....1pkt <i>(max dwa punkty dla każdego województwa)</i>

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Pkt	Kryteria zaliczenia
	<p>spowodowane jest odpływem ludności w wyniku bezrobocia strukturalnego (zamykanie kopalń i zakładów przemysłowych z nimi związanych),</p> <ul style="list-style-type: none"> - ludność ma dużo większą możliwość emigracji do Niemiec z uwagi na przeszłość historyczną i koligacje rodzinne, - duża uciążliwość życia w skażonym środowisku nie zniechęca do osiedlania się nowych mieszkańców. 		
25.	a) i c)	1	Za wybranie wyłącznie a) i c) ..... 1 pkt
26.	Np.: a) <i>nanosy – mady (gleby aluwialne) – urodzajne – np. uprawa pszenicy lub buraków cukrowych</i> b) <i>piaski – bielcowe – mało urodzajne – np. uprawa żyta, ziemniaków</i>	0-5	Za uzupełnienie: dwóch luk ..... 1 pkt trzech luk ..... 2 pkt czterech luk ..... 3 pkt pięciu luk ..... 4 pkt sześciu luk ..... 5 pkt
27.	Np.: - nadmierne wycinanie lasów, - rabunkowa gospodarka lasów, - jak chronić lasy przed nadmierną wycinką?	1	Za sformułowanie problemu ..... 1 pkt
28.	Np.: - ubożenie ekosystemów, - degradacja gleb, - ginące rzadkie gatunki roślin.	0-2	Za podanie jednego skutku ..... 1 pkt Za podanie dwóch skutków ..... 2 pkt
29.	Np.: - niszczenie kultury, tożsamości oraz indywidualnego stylu życia Penanów, - pogorszenie warunków życia Penanów, - problemy ze zdobywaniem pożywienia, - analfabetyzm wśród ludności.	0-3	Za podanie jednego skutku ..... 1 pkt Za podanie dwóch skutków ..... 2 pkt Za podanie trzech skutków ..... 3 pkt
30.	Np.: - zaprzestanie lub zmniejszenie wycinki lasów, - tworzenie nowych miejsc pracy:	0-3	Za jedną propozycję działania ..... 1 pkt

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Pkt	Kryteria zaliczenia
	np. przy obróbce drewna, przy sadzeniu drzew, uprawie leczniczych roślin (zioł), drzew wytwarzających żywicę, - pomoc socjalna, - rozwój turystyki, - budowa szkół, szpitali		Za dwie propozycje działań ..... 2 pkt Za trzy propozycje działań ..... 3 pkt
31.	a) kraje europejskie cechuje większa gęstość linii kolejowych niż kraje pozaeuropejskie; b) państwa o dużej powierzchni mają z reguły mniejszą gęstość linii kolejowych od państw o małej powierzchni; c) w państwach wysoko rozwiniętych długość linii kolejowych maleje, natomiast w państwach słabiej rozwiniętych nadal rośnie	0-3	Za podanie jednej prawidłowości ..... 1 pkt Za podanie dwóch prawidłowości ..... 2 pkt Za podanie trzech prawidłowości ..... 3 pkt
32.	a), d), f)	0-3	Za każdą poprawnie wybraną prawidłowość ..... 1 pkt
33.	- Im wyższy poziom rozwoju gospodarczego, tym lepiej rozwinięta medycyna i higiena życia, - lepszy dostęp do opieki medycznej, - wyższy poziom zaspokojenia potrzeb żywieniowych, - lepsze warunki pracy.	0-2	Za wyjaśnienie z użyciem jednego argumentu ..... 1 pkt Za wyjaśnienie z użyciem dwóch argumentów ..... 2 pkt
34.	a) np.: wysoka kaloryczność, łatwość transportu gazociągami lub w formie skroplonej, niskie koszty wydobycia; małe zanieczyszczenie środowiska, większe zużycie gazu spowodowane ogrzewaniem domów oraz zakładaniem instalacji gazowych w samochodach. b) np.: wysoka kapitałochłonność elektrowni, problem składowania odpadów w obawie przed niekorzystnymi skutkami	0-4	a) Za podanie: jednego czynnika ..... 1 pkt dwóch czynników ..... 2 pkt b) Za podanie: jednego czynnika ..... 1 pkt dwóch czynników ..... 2 pkt

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Pkt	Kryteria zaliczenia
	ekologicznymi oraz obawy społeczne przed skutkami ewentualnych awarii reaktorów w elektrowniach atomowych (protesty).		
35.	Np.: przeszłość kolonialna, konflikty plemienne, niedobór wykształconych pracowników, wysoki przyrost naturalny, korupcja władzy, epidemie.	0-2	Za każdą przyczynę ..... po 1 pkt
36.	<p>Argumenty zwolenników globalizacji, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwość wzrostu wielkości produkcji, a tym samym zmniejszenia jej jednostkowych kosztów, - globalizacja umożliwia poszerzenie rynków zbytu, - uruchamianie produkcji w wielu miejscach na świecie tworzy nowe miejsca pracy oraz zapewnia zbytnie na produkowane tam towary, - powstawanie społeczeństwa wiedzy, dla którego wiedza jest towarem, rośnie popyt na ludzi dobrze wykształconych; - traktowanie świata jako całości umożliwia lokowanie działalności gospodarczej w różnych miejscach na świecie w taki sposób, by możliwe było uzyskanie niższych kosztów produkcji, - dzięki inwestycjom zagranicznym rozprzestrzeniają się nowe technologie sprzyjające przesyłowi i wymianie informacji; towary zdobywają uznanie na całym świecie, <p>argumenty</p>	0-2	Za każdy przykład .....po 1 pkt

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Pkt	Kryteria zaliczenia
	<p>przeciwników globalizacji, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpośrednie inwestycje zagraniczne przynoszą olbrzymie zyski wyłącznie korporacjom ponadnarodowym, - niekontrolowany napływ kapitału powodujący kryzysy finansowe; zmniejszenie znaczenia banków lokalnych, - marginalizowanie grup społecznych słabo wykształconych, - bezkrytyczne przyjmowanie obcej kultury i stylu życia, - lokalizowanie technologii szkodliwych dla środowiska w państwach uboższych, - korupcja władzy. 		
37.	a) Turcja lub (Irak, Syria, Iran); b) Izrael; c) Hiszpania;	0-3	Za każdą poprawną odpowiedź ..... po 1 pkt.
38.	a) Irlandia; b) Cypr; c) Bałkany;	0-3	Za każde przyporządkowanie ..... po 1 pkt